

Seat
No.

SW-330

Total No. of Pages : 06

B.A. (Part-III) (Semester-VI) (CBCS)
Examination, April 2024.

SOCIOLOGY

DSE-E195: URBAN SOCIOLOGY (Paper-XVI)

Sub. Code : 75715 / 80115 - A

Day and Date: Tuesday, 02-04-2024

Total Marks: 40

Time: 02.30 p.m. to 04.30 p.m.

- Instructions:**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Complete the following sentences by choosing the correct options. (5)

- 1) ..... is the process in which rural community is transformed into urban community.
(A) Westernization   (B) Migration
(C) Socialization   (D) Urbanization
- 2) The concept of urbanism is developed by .....
(A) Lewis Worth   (B) William Scott
(C) Anderson   (D) Park and Burgess
- 3) Caste system is the example of ..... stratification.
(A) closed   (B) open   (C) upward   (D) downward
- 4) ..... has explained the subject matter of Urban Sociology in his book, 'The Urban Community'.
(A) Anderson   (B) William Scott
(C) Lewis Worth   (D) Park and Burgess

- 5) ..... is the science of study of urban social life and urban social problems.
- Social Anthropology
  - Industrial Sociology
  - Rural Sociology
  - Urban Sociology

Q.2 Write short notes on ANY THREE of the following. (15)

- Subject matter of Urban Sociology
- Changing nature of urban family
- Characteristics of urbanism
- Nature of Urban Sociology
- Effects of urbanization

Q.3 Write detailed/long answers of ANY TWO of the following questions. (20)

- Explain the difference between rural and urban communities.
- Explain the definitions and importance of Urban Sociology.
- Elaborate the reasons of urbanization.

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1) योग्य तो पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा. (5)

- ग्रामीण समुदायाचे नागर समुदायात रूपांतर होण्याच्या प्रक्रियेस ..... म्हणतात.
  - पाश्चिमात्यीकरण
  - स्थलांतर
  - समाजीकरण
  - नागरीकरण
- नगरवाद ही संकल्पना ..... यांनी विकसित केली.
  - लेविस वर्थ
  - विल्यम स्कॉट
  - अंडरसन
  - पार्क अॅन्ड बर्जेस
- जाती व्यवस्था हे ..... स्तरीकरणाचे उदाहरण आहे.
  - बंदिस्त
  - मुक्त
  - उर्ध्वगामी
  - अधोगामी

- iv) ..... यांनी आपल्या 'The Urban Community' या ग्रंथात नागर समाजशास्त्राचा अभ्यासविषय स्पष्ट केला.
- (A) अंडरसन (B) विल्यम स्कॉट
 (C) लेविस वर्थ (D) पार्क अँन्ड बर्जेस
- v) नागरी सामाजिक जीवन आणि नागरी सामाजिक समस्या यांचा अभ्यास करणारे शास्त्र म्हणजे ..... होय.
- (A) सामाजिक मानवशास्त्र (B) औद्योगिक समाजशास्त्र
 (C) ग्रामीण समाजशास्त्र (D) नागरी समाजशास्त्र

Q.2) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (15)

- i) नागर समाजशास्त्राचा अभ्यासविषय
- ii) नागरी कुटुंबातील परिवर्तन
- iii) नगरवादाची वैशिष्ट्ये
- iv) नागर समाजशास्त्राचे स्वरूप
- v) नागरीकरणाचे परिणाम

Q.3) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (20)

- i) ग्रामीण व नागरी समुदायातील फरक स्पष्ट करा.
- ii) भारतातील नागर समाजशास्त्राची व्याख्या व महत्व सविस्तर स्पष्ट करा.
- iii) नागरीकरणाची कारणे स्पष्ट करा.